

PRO

Actiunea Catolica Romana

Roma - Anul IV

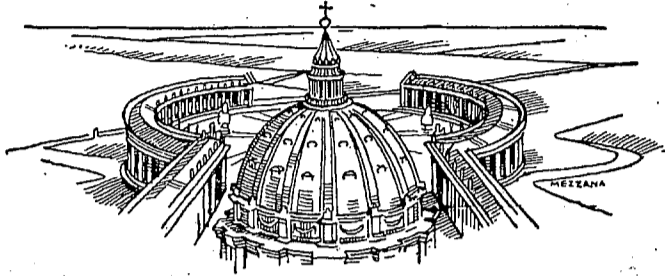
Fondator: Dr. Constantin Dragan

Ianuarie 1959 n. 38

UT UNUM SINT

Mesagerul lui Dumnezeu

de J. N. MANZATTI

Publicăm câteva fragmente din radiomesagiul de Crăciun adresat de Sanctitatea sa Papa Ioan XXIII credincioșilor și popoarelor din lumea întreagă.

Sfântul Părinte, răspunzând la urările de Crăciun pe care i le-a făcut Cardinalul Tisserant, după ce s-a exprimat mulțumirea pentru bucuria cu care întreaga lume creștină a primit înălțarea sa la Pontificat, a făcut un călduros omagiu figurii lui Pius XII invitând toți creștinii să asculte ecoul învățămintelor sale, insistând în mod special asupra celui de al 19 radiomesagiul de Crăciun ale cărui teme sunt « unitatea » și « pacea ». Sfântul Părinte, după ce a relevat faptul că unitatea a fost înfrântă de reavoința oamenilor, își exprimă hotărârea de a continua opera predecesorilor Săi pentru unirea Bisericilor conform dorinței Mântuitorului: « ut unum sint ». Crăciunul înseamnă vestă de unitate și de pace pe întreg pământul. Dar el trebuie să fie și ocazie de fapte bune și de intensă dragoste creștinească, pentruca anul nou să fie pentru lumea întreagă un an de dreptate, de bunătate și de pace.

Comemorarea Nașterii lui Isus nu înțetează să reînnoiască în fiecare an însuși anul doctrinei creștine: unitate și pace. Din nefericire istoria omenirii înregistrează la începuturile ei un episod sângeros: fratele ucis de frate. Legea dragostei, pe care Creatorul o împărtășe în inima omului a fost înfrântă de acea mala voluntas care curând a condus omenirea pe drumul nedreptății și al desordinii. Unitatea a fost stricată și a fost nevoie, nici mai mult nici mai puțin decât de intervenția însuși Fiului lui Dumnezeu, care a acceptat, din spirit de ascultare, să reconstitue legăturile sacre; aceste legături El le-a reconstruit cu prețul sângelui său.

Această reconstruire continuă să existe: Dumnezeu a întemeiat o Biserică imprimându-i caracterul unității, Biserică ce trebuia să adune popoarele pământului sub imensele sale pavilioane, care se întind « a mari usque ad mare ». Oh! de ce oare această unitate a Bisericii catolice pusă direct și prin voința divină în interesul ordinii spirituale, n'ar putea să fie aplicată și la recompunerea diferitelor rase și națiuni care au aceleași aspirații de convivență socială, aspirații fondate pe legile justiției și ale fraternității?

Revine deci în discuție principiul, familiar credincioșilor, că dreapta slujire a lui Dumnezeu și a justiției sale este avantajoasă și pentru comunitatea civilizată a popoarelor, și a națiunilor.

Este încă vie în sufletul nostru o amintire de acum zece ani, când câțiva dintre reprezentanții Bisericilor ortodoxe din Orientul apropiat, cu cooperarea practică a guvernelor respective, se gândiseră să realizeze concentrarea națiunilor civilizate, începând această acțiune printr-o instanță a diverselor confesiuni creștine deosebite între ele prin rit și istorie.

Din păcate, interese concrete mai presante și preocupări naționaliste au făcut sterile aceste intenții în esență bune și demne de respect. Iar dureroasa problemă a unității moștenirii lui Christos înfrântă continuă să rămâie, cu mare turburare și prejudi-

ciere a însăși soluționării ei, pe drumul unor mari greutăți și îndoeli.

Tristețea acestei dureorase constatări nu oprește, și nu va opri, efortul nostru de a continua a invita cu dragoste la unire pe frații noștri separați, care totuși poartă pe frunte numele lui Christos, citește Evanghelia lui sfântă și binecuvântată, nu sunt insensibili la inspirațiile pietății religioase, și ale carității.

Amintindu-ne multe exortări ale predecesorilor noștri care de pe catedra apostolică — de la papa Leon la papa Pius XII, între care trebuie să amintim Sfântul Pius X, Benedict XV și Pius VI, toți Pontifi demni de toată stima și sfinți — au extins invitația la unire, ne permitem — quid dicimus, ne permitem? — Noi înțelegem să continuăm cu umilință și fervoare misiunea la care ne îndeamnă cuvântul și exemplul pe care Isus, Bunul Păstor dumnezeesc continuă să ne-o dea în viziunea grânelor care luminează vastele câmpuri misionare; et illas oportet adducere; et fiet unum ovile et unus pastor (Ioan, 10, 16) și în geamătul pe care l'a înălțat către Tatăl Său în ceasurile Sale ce le din urmă, în iminența extremului sacrificiu: Pater, ut unum sint; sicut Tu Pater in me, et ego in te; ut et ipsi in nobis unum sint, ut credat mundus quia tu me misisti (Ioan, 17, 21).

Crăciunul. Domnului: veste de unitate și de pace peste întreg pământul; reînnoie angajament de bună voință pusă în serviciul ordinii, al dreptății, al fraternității pentru toate neamurile creștine reunite de o dorință comună de înțelegere, de mare respect pentru sacrele libertăți ale vieții colective în tripla ordine religioasă, civilă și socială.

În multe unghiri ale pământului ecurile acestei chemări n'au pătruns. Acolo noțiunile cele mai sacre ale civilizației creștine sunt sufocate sau stinse; ordinea spirituală și divină este zdrocnită și s'a ajuns la slăbirea concepției vieții supranaturale; acolo trebuie să constatăm cu mare tristețe un initium malorum ale cărui mărturii sunt astăzi cunoscute tuturor. Chiar vrând să fim îngăduitori în a judeca, în a scuza, în a compătimi gravitatea situației atee și materialiste la care au fost și sunt supuse unele națiuni care gem sub greutatea ei, sclavia gândirii, solavia muncii, este inegalabilă. Cartea Sfântă ne povestește de un turn al lui Babel care a fost construit în primele veacuri ale istoriei pe câmpiile Senaarlui; și care a sfârșit în confuzie. În multe părți ale lumii alte turnuri de felul acesta se fabrică și în ziua de azi; și vor sfârși probabil întocmai ca și primul. Dar pentru mulți iluzia este mare, și ruina amenință. Numai unitatea și o acțiune compactă pentru întărirea apostolatului adevăratului și al adevăratei înfrățiri omenestii și creștine vor putea să stăvilească primejdiiile care ne amenință.

În legătura cu libertatea Bisericii în unele părți ale lumii, de exemplu în China, am avut ocazia să semnalăm în ultima vreme fapte foarte grave.

Ceeace se întâmplă de ani în imensele teritorii de dincolo de cortina de fier este prea cunoscut tuturor ca să mai trebuiască să ilustrăm, pe larg situația.

Nici umbră de militarism sau de violență în atitudinea noastră de oameni ai credinței. Este însă necesar să veghem în noaptea care se îndesește; să știm să ne dăm seama de cursele pe care ni le întind cei care sunt dușmani ai lui Dumnezeu înainte chiar de a fi dușmanii noștri, și să ne pregătim pentru apărarea principiilor creștine, care constituie elementul de protecție al adevăratei dreptăți, acum și totdeauna.

Fie acesta un Crăciun constructiv. Toți cei care acum ascultă glasul nostru transmis pe căile văzduhului, prin corul clopotelor care invită la unire și la rugăciune în omagiu față de umila persoană a noului Papă întrească și în suflete propunerea de a sfinți anul care începe, ca să fie pentru întreaga lume un an de dreptate, de binecuvântare, de bunătate și de pace.

PATRIARHUL DIN CONSTANTINOPOL CATRE PAPA

Agencia de presă ANSA-UPI informează că Patriarhul Bisericii grecești Athenagora s'a exprimat cu multă simpatie cu privire la apelul Sfântului Părinte Ioan XXIII cu ocazia Crăciunului, pentru întoarcerea Bisericii separate la unitatea cu Biserica Romei.

Patriarhul, care vorbea Mitropolitului Bisericii grecești, a spus că dacă dorința exprimată de Pontif ar putea fi ascultată « ar fi zorii unui an în adevăr nou în Isus Christos ». A adăugat că în ce-l privește, el este continuu în rugăciune pentru unirea tuturor și salută cu bucurie toate sincerele apeluri la pace, din oricare parte ar veni ele, mai ales dacă vin dintr'un centru creștin ca Roma. De asemenea Patriarhul a spus că este dispus să ia măsuri concrete pentru a contribui la realizarea « păcii pentru lumea întreagă » și a dat asigurări că Biserica greacă se roagă pentru o colaborare « pe terenuri mai practice » conform însăși finalității lui Isus Christos atunci când a întemeiat Biserica creștină: adică unitatea tuturor creștinilor.

Patriarhul Athenagora a comunicat că a scris Papei, răspunzând la apelul de Crăciun.

Sunt un creștin ortodox. Nu-mi tremură mâna scriind un articol destinat unei publicații de tendință catolică. Nu mi-a fost cerut, ci eu am apelat la ospitalitatea gazetei. Aceste explicații sunt necesare pentru corecționarii cari m'ar socoti abătut dela dreapta credință.

Repet, sunt creștin ortodox. De bună seamă că imi voi sfârși zilele ca atare. Trăind însă de când am părăsit patria în țări catolice, m'am rugat mai tot timpul lui Dumnezeu în bisericile catolice. Nu m'a muștrat nicidecum conștiința, nici glasul străbunilor nu mi-a răsunat în vis blestemându-mă. Mi-am făcut semnul crucii dela dreapta la stânga, precum am deprins din copilărie. Am rostit Tatăl Nostru în limba românească și am ținut uneori chiar și posturile mari după datina ortodoxă, în afară de posturile lungi, neîncadrate de nici o religie, datorite foamei, cari unesc laolaltă în aceeași mizerabilă existență pe oamenii de toate credințele.

Nu-mi vor lua în nume de rău frații ortodocși, dacă disprețuesc pe patriarhul Justinian Marina, precum aldată disprețuam pe Miron Cristea, primul Patriarh al României Mari. Când prelat, când prim-ministru sau regent, muieratic și versatil, servind un rege decadent în loc de a servi lui Dumnezeu, a terfelit ortodoxia prin ace impotriva moralei. Să mai vorbim despre abjecta trădare din zilele noastre a atâtor principii ai bisericii ortodoxe din țară? E datorica noastră a laicilor, de a ruga pe Dumnezeu să ierte păcatele acestor părinți spirituali...

Trăind în Italia, urmăresc fără de voe tot ce frământă aceasta admirabilă țară. Pentrucă între altele adăpostește și Vaticanul, publicitatea în jurul persoanei Papei, șeful celei mai puternice biserici a lumii, mă interesează ca pe orice cetățean de rând.

Când a fost să se aleagă succesorul lui Pius al XII-lea, simpatiile mele mergeau către Cardinalul Agagianian. Era oarecum de prin părțile noastre și purta barbă ca mai toți preoții ortodocși. Bun și evlavios, apărea ca cel mai sigur « papabil ». Însă voia lui Dumnezeu a hărăzit Scaunul Pontifical lui Angelo Roncalli, Patriarh al Venetiei.

Noul Papă Ion al XXIII-lea nu poate fi îmbrățișat de o singură religie. Padoabă a creștinismului, cinstește o lume întreagă, astfel precum un erou al științei aparține întregii umanități. Ai impresia că descinde în linie directă din Mântuitor. Blajin, simplu, uman și sfânt în același timp, este întruchiparea ideală a trimisului lui Dumnezeu. A reformat în câteva săptămâni tradițiile fastuoase sau ermetice, dând religiei sensul natural pe care-l merită. Isus umbla în strae simple printre oameni și doar o singură dată și-a făcut intrarea triumfală călare pe asin.

Papa Ion al XXIII-lea a coborât în ziua de Crăciun în mijlocul bolnavilor din spitale, iar în ziua de Sf. Stefan a descins în închisoarea centrală din Roma, adresându-se deținătorilor cu cuvintele « iubii mei frați și copilași ». Unui bătaș ce zăcea nemisecat pe patul de spital, i-a vorbit astfel, mângându-l pe frunte:

— Cum te numești?
— Angelo.

— Si pe mine tot Angelo mă cheama mai înainte de a deveni Ion.

Iar pușcărișilor le-a spus printre altele, în mijlocul unui simplu discurs:

— « Am vizitat cândva o rudă de-a mea la închisoare. Făcuse vânatoare fără a avea permis. Cu drept cuvânt a fost condamnat la o lună de detențiune ».

Tâlcul acestor umile cuvinte, rostite din splendoarea înălțimei pontificale, este acela de a se solidariza întrucâtva cu suferința deținuților, lăsându-le speranța ispășirii fiindcă păcatul este omenesc. Chiar el, Papa, a avut un neam purtat la carceră, pentrucă încălcase legea. Pentru cei ce am avut privilegiul de a vedea la televiziune desfășurarea acestor vizite, nu vom uita nicidecum delirul și lacrimile de emoție stărnite de comportamentul Papei.

După alte câteva zile a primit întreaga trupă a unui circ provincial și a lăsat ca unul dintre protagoniștii să-și desfășoare talentul de dresor în fața tronului apostolic. Primește pe oricine dorește să-l vadă cu inegalabilă cordialitate. A continuat și va continua să viziteze biserici și instituții. Este atât de bun și atât de simplu acest fiu de țărani din Lombardia încălcat fără de voe gândul își aleargă la umila iesle din Betleem, unde se născuse alt Fiu modest, ce avea să răscolească lumea din anăncuri, dănuind în vecii vecilor.

Noi am dori inegalabilului om și prelat, devenit în câteva săptămâni cea mai populară figură a continentului, să treacă mări și țări, semănând pretutindeni poveștile sfinților, cu autoritatea unică a înălției sale pozitive, dar mai cu seamă a cuvinoasei sale existențe. Este imposibil ca cineva, de orice credință ar fi, sau ateu, să respice farmecului binecuvântat al acestui adevărat apostol, care printr-o privire a înmuia inima criminalilor din pușcăriia romană. Neutralizează prin simpla sa prezență orice tendință vrăjmașă.

Credem, oricât de absurdă sau îndrăznească ar părea enunțarea unei atări opinii, că o întâlnire a Papei cu Hrusciov ar putea schimba fața lumii. Puterea credinței este infinită, precum infinită este forța de cucerire a spiritelor a splendidului întruchipări papale în persoana lui Ion al XXIII-lea, mesagerul lui Dumnezeu.

NUNTA DE AUR CU BISECICA

La 21 Decembrie, în biserica Sfinții Apostoli din Roma, Părintele Bonaventura Morariu, conventual minor, a oficiat o Liturghie Solemnă și Te Deum pentru împlinirea a 50 ani de preoție.

Erau prezenți numeroși religioși, prieteni și conaționali veniți să sărbătorească acest aniversar care însuma 50 ani de viață în întregime dedicată lui Dumnezeu și Bisericii, în slujba sufletelor și a operei de educare morală și religioasă a tinerilor destinați carierei ecleziastice.

Intr-o emoționată cuvântare, Generalul franciscanilor, Costantini, a ilustrat viața religioasă a părintelui Morariu, punând în relief spiritul de mare umilință și caritate al acestui maestru al novicilor, care a dat Bisericii multe generații de religioși siguri de vocația lor, tari în credință, excelent pregătiți pentru bătaia pe care orice adevărat și bun preot trebuie să o poarte pentru triumful Bisericii, pentru preamărirea lui Dumnezeu și pentru mântuirea sufletescă a aceluia care au fost încredințați îngrijirii sale spirituale.

La terminarea oficiului religios cei prezenți au trecut în sacristie, unde au felicitat pe sărbătorit, urându-i să ajungă la nunta de diamant cu Biserica. Tuturor părintele Morariu le-a împărțit imagini sfinte, mulțumind mișcat pentru caldă simpatie pe care fiecare i-o exprima.

Redacția noastră reînnoiește sărbătoritul urările sale cele mai vii, pentru alți o sută de ani de preoție spre mângâierea sufletelor pe care Dumnezeu va voi să le trimită maestrului Bonaventura ca el să I le restituie reînnoite și strălucitoare, și a tuturor aceluia care au fericirea să trăiască în contact cu acest franciscan cu barba albă și cu suflet de copil.

La mulți ani, din tot sufletul la mulți ani, părinte Bonaventura! Dumnezeu să ne facă parte încă pentru mulți ani de cuvântul Domniei-tale, atât de edificant și de convingător, de marea dragoste și de căldura umană pe care le iradiază sufletul Dumitale, de exemplul luminos al vieții Dumitale total închinată lui Dumnezeu, zidită în iubirea Lui.

Desemn de Demian

Rugăciunile Bisericii răsăritene române pentru unire

Cităm câteva splendide rugăciuni ale Bisericii răsăritene pentru unirea tuturor creștinilor.

La proscomidie, luând preotul o părticică, o pune pe Sfântul Diac zicând:

« Pomeneste, Doamne, Sfânta Biserica Ta, cea de la o margine la alta a pământului, și o scapă de toate relele și o desăvârșește pe ea în dragostea Ta și o adună din cele patru vânturi ale lumii sfințită întru împărăția Ta, pe care i-ai gătit-o ei. Fă să înceteze desbinările, certurile, neînțelegerile și ereziile dintre creștini ca toți să formăm o singură turmă și un singur păstor. Intoarce cu milostivire fața Ta spre noi nevrednicii robii Tai și spre tot poporul creștinesc și iartă tuturor marea greșală a desbinării și a sfârșirii Trupului tainic a Hristosului Tău, dăruindu-ne, în sfârșit, marelui har al unirii în credință, ca toți să fim desăvârșiți una și cu o gură și cu o inimă să Te preamărim. »

La începutul Sfinței Liturghii urmează ectenia mare până la « Pentru cei ce călătoresc... » După care se adăogă aceste cereri:

« Pentru ca să nu fie între noi desbinări, și pentru ca să ne unim într'un gând și într'o înțelegere, Domnului să ne rugăm. »

Pentru ca dragoste să avem, care este legătura desăvârșirii, și pacea lui Dumnezeu să stăpânească inimile noastre, la care suntem chemați într'un trup și cuvântul lui Hristos să locuiască întru noi din prisosît, Domnului să ne rugăm. »

Pentru ca prin harul Sfântului Duh, porunca legii celei noi să se semene; să incolțească și să prindă rădăcini, ca să ne iubim unii pe alții și să nu căutăm voia noastră, ci slava lui Dumnezeu și zidirea Bisericii, Domnului să ne rugăm. »

Pentru ca să piară sămânța urei, a certei, a pismei, a vrăjbiei, și a tuturor patimilor ce ruinează unitatea Bisericii și desbină pe oameni, și pentru ca să se sămene și să rodească adevărata înțelegere, Domnului să ne rugăm. »

Pentru ca să odihnească peste noi spiritul înțelepciunii, și al înțelegerii, spiritul sfântului și al tăriei, spiritul cunoștinței și al temerii de Dumnezeu și prin harul Său să ne unim într'un legătura păcii și a dragostei, Domnului să ne rugăm. »

Pentru ca peste toate deosebirile de limbă, de sânge și de lege să ne unim într'o singură turmă sub un singur păstor, Domnului să ne rugăm. »

Pentru ca prin împărțirea cu Trupul și Sângele lui Hristos — taina evlaviei, semnul unității și legătura dragostei — toți să formăm un singur trup, Domnului să ne rugăm. »

Pentru ca să piară desbinarea și să ne mântuim de tot necazul, mânia, primejdia și nevoia, Domnului să ne rugăm. »

***
După Evanghelia la ectenia cereri cu osâdie, după ce a zis diaconul —
Incă să ne rugăm pentru fericirii..., adăogă acestea:

« Incă ne rugăm: adu-ți aminte, Doamne, de Biserica Ta, și o scapă de toate relele, și o desăvârșește în dragostea Ta, și o adună din cele patru părți ale lumii sfințită întru împărăția Ta, pe care i-ai gătit-o ei, rugăm-ne Tie, auzi-ne și ne miluește. »

Incă ne rugăm ca Domnul Dumnezeu să sculte glasul cererei noastre a păcătoșilor, și să adune pe cei risipiți, pe cei rătăciți să-i întoarcă, și să-i unească cu Biserica Sa, să zicem din tot sufletul și din tot cugetul: Doamne, auzi-ne și ne miluește. »

Incă ne rugăm ca Domnul Dumnezeu să întoarcă pe cei necredincioși la adevărata credință și sfințenie și pe cei ce poartă numele de creștin și-i aducă la bunăînțelegere și dragoste, ca toți să fie o singură turmă și un singur păstor, să zicem cu toții cu inima înfrântă, Doamne, auzi-ne și ne miluește. »

Cela ce voești ca toți oamenii să ajungă la cunoașterea adevărului Tău și să se mântuiască, caută cu milă și spre cei ce locuiesc în lăturea și în umbra morții și-i adă la cunoștința adevărului Tău, mântuiește-i din rătăcirile cea veche și din vicleșugul celui portivnic, luminează-i prin baia nașterii de a doua și-i fă mădulare cinstite ale Bisericii Tale, cu umilință ne rugăm Tie, auzi-ne și ne miluește. »

Cela ce te îmbraci întru lumină ca într'un vesmânt, luminează pe toți cei ce sunt în afară de adevărata Biserica a Hristosului Tău, și risipește negura neștiinței, și întunerecul îndolei din inimile lor și-i unește cu sfânta și aleasa turmă Ta, ca împreună cu noi să strige: auzi-ne, Doamne, și de grab ne miluește. »

Că milostiv și iubitor de oameni Dumnezeu ești, și Tie slavă înălțăm Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecior. »

Daruri « comuniste », la Muntele Athos.

Călătarii români de la Muntele Athos au refuzat să accepte darul de cereale și alte alimente pe care profesorul Moisescu îl adusese din partea guvernului comunist de la București. Mesagerul munificenței comuniste, ca să de decotorosească de cadourile aduse, a fost silit să le declare drept un « acout » asupra fondurilor care aparțin de drept celui ordin religios, fonduri sechestrate și jefuite de comunisti.

Intreaga presă românească a exilului, comemorează al zecelea aniversar al desființării Bisericii Unite în România.

Ziarul « Unirea » organ al « Asociației Catolicilor Români din America », dedică tristului aniversar întregul său număr pe Noembrie. Sub titlul « La zece ani de la așa zisă reîntegrare a Bisericii române din Transilvania », Mons. Aloisio Tautu parohul Bisericii noastre din Roma, publică un foarte interesant comentariu al tragicilor evenimente care au dus la suprimarea Bisericii unite, și încheie: « Era ușor de înțeles că cei ce urmăreau să ne târască din nou la slavonismul care timp de zece veacuri a apăsător ca o piatră de moară pe sufletul românesc, să sdrobească acel inel de legătură, să astupe acea fereastră prin care străbătea meru la noi suflul vificator al Occidentului latin. Dar rămâne de neînțeles cum la această operă anticreștină și antinațională au putut contribui unii fii slugarnici ai Neamului nostru. Ei credeau probabil că săvârșesc un act de înalt patriotism, pe care însă orice istorie imparțială îl va judeca un act de ocară și de rușine națională. Biserica unită cu Roma, după nelegiuitele legiuri ale călătorilor de lege din Bucuresți, zace îngropată; dar ea trăiește în inimile fiilor ei prigonii și maltratați, și va trăi întotdeauna în memoria fiilor recunoscători ai Neamului. »

Intr'un alt articol intitulat « Eroism și lasitate » rev. Petru Gherman denunță incalificabila atitudine a Bisericii ortodoxe față de sora persecutată, citând profesiona de fidelitate față de regimul comunist a unora dintre responsabili ei: « Drept aceea suntem îndatorați la această colaborare cu regimul de democrație populară care conduce astăzi destinele Patriei noastre, nu numai în calitate de cetățeni ai ei, ci și de preoți și membri ai Bisericii noastre strămoșești, a cărei reîntegrare acest regim a înlesnit-o creindru-i condițiile politice și sociale fără de care n'ar fi fost posibilă. »

Iată deci cum s'a făcut « întoarcerea religioasă » a poporului român, pentru care se cere în aceleasi reviste: « Colaborarea noastră activă, sinceră, neprecupetita cu organele locale a leputerii de Stat, pentru consolidarea unității bisericești » (Rev. « Biserica Ortodoxă Română » - Oct. Nov. 1956 și « Ortodoxia », Dec. 1956).

Revista « Mitropolia Ardealului » (Ian. Febr. 1958) scria, referindu-se la un articol al D-lui H. Asmussen apărut în « Zeichen der Zeit », al cărui autor se întreabă cum se explica faptul că catolicii, care nu recunosc Biserica evanghelică, întrebunțează totuși imnuri religioase ale acelei Biserici: « Este evident ca în alte părți, ca la și la noi, catolicismul, care privește de sus Biserica evanghelică — așa cum de altfel privește ortodoxia — atunci când vrea să cucerească poporul, nu se dă în lături de la întrebunțarea imnurilor « eretice » sau

« schismatice » care plac credincioșilor. Sub masca ritului oriental și a imnurilor evanghelice, spiritul a răras acelas, străin atât de ortodoxie cat și de evangheliism. »

Conciliul Mondial al Bisericilor s'a întrunit la Nyborg în Danemarca pentru ședința sa anuală și una din temele considerate cu multă atenție a fost aceea a raporturilor Conciliului cu Biserica rusă ortodoxă. Acest Conciliu a fost instituit în 1948 de conferința de la Amsterdam, dar bisericile ortodoxe, aproape toate dincolo de Cortină, au fost absente, fie din cauza unor rezerve de natură doctrinară — Conciliul fiind o reuniune a tuturor bisericilor protestante — fie din motive de ordin politic, el fiind considerat de sovietici o organizație de tip occidental. De atunci condițiile s'au schimbat: protestanții au făcut tot ce le stătea în putere ca să se apropie de ortodocși conservatori, scrupuloși ai credinței creștine și interpeții rigizi ai dogmelor; pe de altă parte Biserica rusă se găsește astăzi în condiție de relativă libertate față de Statul sovietic, oficial și practic ateu, însă acum în urmă dispus la o oarecare toleranță față de manifestările de cult. Au avut deci loc primele contacte între reprezentanții Conciliului ecumenic și Biserica ortodoxă rusă în vederea unei viitoare adeziuni a acesteia la Conciliu. De la 9 la 17 August s'au întrunit la Utrecht în Olanda, mitropolitul Nicolai de Krutiski, episcopul Mihail de Smolensk și arhimandritul Dionisie al Bisericii ortodoxe rusești în Olanda împreună cu o comisie a Conciliului mondial presidată de președintele Comitetului central, Franklin Clark Fry. Conferința, care nu avea caracter deliberant ci numai informativ, a discutat raporturile între cele două organisme, și unele aspecte speciale ale vieții religioase și sociale ca unitatea creștinilor, apărarea păcii și libertatea cultelor. Atât asupra uneia cât și a celeilalte teme nu s'a ajuns la un acord. Delegații ruși au declarat că « vor supune un raport patriarhului și Sfântului Sinod al Bisericii lor, într'un spirit de absolută simpatie față de principiile mișcării ecumenice »; un raport identic va fi prezentat celorlalte Biserici ortodoxe. Comitetul celtral al Consiliului a decis să invite Biserica ortodoxă rusă să-și trimită observatori ei la viitoarele întruniri ale comitetului central. Viitoarea reuniune se va ține la Thodos în Grecia în urma invitației guvernului grec și a Bisericii ortodoxe grecești. Documentul pe baza căruia a fost organizată întâlnirea între reprezentanții Conciliului și aceia ai Bisericii ortodoxe a fost un studiu al Prof. E. Schlink, de la Universitatea din Heidelberg, scris în urma unei vizite făcute de către Prof. Schlink în Rusia. Oratorul a declarat că a văzut bisericile rusești pline de credincioși; Duminică, ca studenții în teologie sunt foarte numeroși iar spiritualitatea clerului este remarcabilă — în acelas timp oratorul a adăogă că multe bisericile sunt încă în ruină sau transformate în depozite și magazii; orice fel de

instrucție religioasă este interzisă în școli și în biserici; orice operă socială sau de caritate este interzisă Bisericii, publicațiile ecleziastice sunt riguros controlate, este interzisă tipărirea operelor teologice, în vreme ce piața este literalmente inundată de publicații de propagandă atec și antireligioasă; Biserica poate lua orice atitudine, cu condiția să nu critice Statul și doctrinele sale. Observatorul subliniază faptul că Biserica ortodoxă, obișnuită de secole să se conformeze directivelor Statului, a acceptat și Statul sovietic, declarând că o face în spiritul doctrinei expuse de Sf. Pavel în scrisoarea către Romani, după care « orice autoritate vine de la Dumnezeu ». În afară de aceasta Biserica Ortodoxă nu are idei clare în materie de etică socială, și trăiește exclusiv din cult și din credința în slava lui Dumnezeu, în prezența Lui și în biruința Lui finală. Cu toate acestea, conducătorii Conciliului ecumenic speră ca adeziunea Bisericii ortodoxe ruse să lărgască sfera de acțiune a ecumenismului și să poată facilita apropierea de Biserica catolică.

P.S. Policarpo Morușca, fost episcop titular al Episcopiei Ortodoxe Române din America, a încetat din viață la Alba-Iulia, în România.

Sosise în Statele Unite în 1935 și își instalase reședința la Detroit, unde trebuia să rămână timp de 4 ani, desfășurând o rodnică activitate: vizite canonice, pastorale, organizarea administrativă și culturală a eparhiei sale.

A întemeiat « Vatra Românească », una dintre cele mai bune publicații ale exilului românesc. Tot în vremea păstoriei sale a început să apară revista « Solia », organ oficial al românilor ortodocși din America.

Plecat în 1939 în România, pentru puțin timp, Episcopul Morușca rămâne blocat în țară de război. La terminarea războiului, autoritățile comuniste de la București îi refuză viza de ieșire. Este suspendat și i se fixează domiciliul forțat la Craina, șatul său de origină. El însă continuă să se considere până la ultima suflare Păstorul românilor ortodocși care, la rândul lor, nu recunosc ilegală decizie a guvernului de la București.

Correspondențe din Viena, publicate de ziarle italiene, informează că situația internă în România se înăsprește pe zi ce trece. Inchisorile sunt atât de pline de deținuți politici încât autoritățile au fost constrânse să pună în libertate un mare număr de pușcăriși condamnați pentru infracțiuni comune.

Orice activitate ostilă guvernului, cum și corupția în administrația Statului vor fi pedepsite, de acum înainte, cu moartea. Este evident că asemenea măsuri au fost luate pentru a garanta regimul împotriva oricărei încercări de revoltă. Progresiva agravare a situației economice face ca viața să ia astăzi aspecte dramatice. Mizeria în Republica Populară Română este cu mult mai gravă decât în oricare altă țară de dincolo de Cortină.